



Natalia Adameczyk*

Debata „Kryzys na Ukrainie – uwarunkowania i konsekwencje”. Sprawozdanie

3 czerwca 2014 r. w Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyło się seminarium poświęcone sytuacji na Ukrainie, którego organizatorami było Polskie Towarzystwo Studiów Międzynarodowych oraz Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UJ. Zaproszeni paneliści przygotowali krótkie wystąpienia prezentujące ich stanowisko w poruszanych kwestiach: dr Agnieszka Bryc „Rosja wobec Ukrainy: Partnerstwo czy wrogowie? Jaka przyszłość?” oraz dr Piotr Bajor „Rewolucja i co dalej? Czy stabilizacja sytuacji na Wschodzie jest możliwa?”.

Dr Bajor w swym wystąpieniu odniósł się do ostatnich wyborów prezydenckich na Ukrainie, oceniając ich przebieg i konsekwencje, jakie mogą przynieść dla kraju. Zaznaczył, że nowy prezydent, posiadający zgodnie z przywróconą konstytucją z 1996 r. w redakcji z 2004 r. ograniczone kompetencje w ramach ustroju parlamentarno-prezydenckiego, będzie miał duże trudności w realizacji założonych celów mających przywrócić stabilność i bezpieczeństwo państwa. Kwestią niezwykle istotną pozostają również przyspieszone wybory parlamentarne, których wynik pozwoli dopiero zweryfikować kierunek zapowiedzianych przemian na Ukrainie.

Dr Agnieszka Bryc skupiła się na przedstawieniu instrumentów, jakie wykorzystuje Rosja do potwierdzenia i utrwalenia swych żywotnych interesów na Ukrainie. Wśród najważniejszych wymieniła m.in. zarządzanie niestabilnością w myśl zasady „dziel i rządź” na płaszczyźnie zarówno politycznej, jak i społecznej, wojnę informacyjną, która przyczynia się do kształtowania się negatywnego wizerunku narodu i państwa ukraińskiego, rosyjską doktrynę i koncepcję polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz dyplomację. Dr Bryc stwierdziła, że działania Rosji są tak naprawdę przejawem jej słabości i desperackim poszukiwaniem wzmocnienia wizerunku zwłaszcza na ob-

* Doktorantka Wydziału Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

szarze poradzieckim. Przewrotnie prowadzi to jednak do zdecydowanego pogorszenia tego wizerunku głównie w oczach dotychczasowych sojuszników. Moskwa, realizując swą politykę, ponosi wysokie koszty obciążające w sposób niebezpieczny budżet państwa.

Paneliści stwierdzili również, że głównym motywem ingerencji Rosji na Ukrainie są żywotne interesy Moskwy w tym regionie, które decydują o tworzeniu jej mocarstwowej pozycji. Ponadto relatywizacja prawa międzynarodowego, jaka dokonuje się za sprawą Kremla, potwierdza tezę, iż reżim potrzebuje sukcesu.

Z kolei w odniesieniu do Ukrainy prelegenci uznali, że warunki przedstawione Ukrainie zawarte w umowie o partnerstwie i współpracy były dla Kijowa niekorzystne, w odróżnieniu od oferty, jaką złożyła Moskwa, w związku z czym nie można się dziwić, że odmówiono jej podpisu.

Po wystąpieniach prelegentów głos oddano publice. Pojawiło się wiele pytań, na które nie udało się jednak opowiedzieć w sposób wyczerpujący, ze względu na ograniczenia czasowe. Debata cieszyła się jednak dużym zainteresowaniem zarówno wśród studentów, jak i kadry dydaktycznej. Aktualność podejmowanych, wielopłaszczyznowych problemów z pewnością będzie jeszcze przedmiotem dyskusji.